

CIRCUL
NOPTII

ERIN MORGESTERN

Traducere din limba engleză și note
de Ondine Cristina Dascălița

youngart

„imersivă“ oferită de compania Punchdrunk, peste care am avut norocul să dau mulțumită Teatrului American de Repertoriu din Cambridge, Massachusetts.

În final, recunoștința mea eternă lui Peter și Cloviei. Unuia îi datorez faptul că această carte există, iar celeilalte că este mai bună decât aş fi putut spera. Vă ador pe amândoi.

Cuprins

ANTICIPARE	5
------------------	---

PARTEA I

PRIMORDIUM	9
Corespondență neașteptată	11
Un pariu între domni	15
Nuanțe de cenușiu	27
Lecții de magie	30
Le Bateleur	38
False reprezentări	49
Exerciții la țintă	57
ÎNTUNERIC ȘI STELE	60
Adevăr sau provocare	61
Asociați și complotiști	71
Condoleanțe	81
Tatuajul contorsionistei	84
Orologerie	90
Audиtie	94
Strategie	104
LUMINĂ ȘI FOC	111
Lucruri ascunse	113

PARTEA A II-A

ILUMINARE	121
Noaptea deschiderii I: Începutul	123
Noaptea deschiderii II: Scânteii	128
Noaptea deschiderii III: Fum și oglinzi	132

SPÂNZURATUL	137
Oniromanție	139
Regulile jocului	148
Degustări	157
Sub supraveghere	161
Dorințe și imbolduri	166
Atmosferă	171
Rêveurs	181
Colaborări	188
Tic-tacul ceasornicului	194
Umbrela Magicianului	199
REFLEXII ȘI DISTORSIUNI	210
Cartomanție	211
Vrăjitorul din copac	220
Locuri temporare	227
Mișcare	232
În memoria Tarei Burgess	238
LABIRINTUL	245
Felidomanție	246
Tête-à-tête	264

PARTEA A III-A

INTERSECTII	289
ÎNDRĂGOSTITII	291
Treisprezece	293
Povești de spus la culcare	305
Contabilitate	316
Trei cești de ceai cu Lainie Burgess	326
Mări furtunoase	335
O rugăminte stâruitoare	349
Invitație	354
Intersecții I: Pierderea unei pălării	355

Cea mai întunecată oră dinainte de răsărit	360
Intersecții II: Furii stacojii și destine roșii	363
IAZUL LACRIMILOR	369
Rămas-bun	371
Privire retrospectivă	374
Durere frumoasă	377

PARTEA A IV-A

INCENDIAR	387
Detalii tehnice	389
JOCUL CU FOCUL	394
EN ROUTE DE LA LONDRA LA MÜNCHEN	395
Fuga	402
Impas	410
Vizite	416
ÎNCÂNTĂTOR DAR MORTAL	422
Recunoaștere	424
Urmărire	432
Vechi fantome	437
Urmări	442
Incendiar	448
Transmutație	457
Suspendat	464
A doua aprindere a rugului	477

PARTEA A V-A

PREVESTIRE	483
DESTINE PREZISE	485
Proiecte heliografiate	487
Povești	493
BONS RÊVES	504
Mulțumiri	507

Redactor: Crina Rădulescu
Tehnoredactor: Roxana Ciobanu
Corector: Theodor Zamfir
DTP copertă: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MORGENSTERN, ERIN

Circul nopții / Erin Morgenstern; trad. din lb. engleză de Ondine Cristina Dascălița. - București: Youngart, 2018

ISBN 978-606-8811-62-8

I. Dascălița, Ondine-Cristina (trad.)

821.111

Erin Morgenstern
The Night Circus

Copyright © 2011 by Night Circus, LLC

Traducere publicată prin intermediul Doubleday, un imprint The Knopf Doubleday Group, divizie a Penguin Random House, LLC.

© youngart, 2018, pentru prezenta ediție

youngart este un imprint al Grupului Editorial Art

Circul sosește fără veste.

Fără înștiințări, fără afișe pe stâlpuri sau panourile din centru, fără anunțuri sau reclame în ziarele locale. E pur și simplu acolo unde ieri nu era nimic.

Corturile înalte ca niște turnuri sunt în dungi albe și negre, fără purpură sau aur la vedere. Niciun fel de culoare, în afară de copacii din apropiere și iarba câmpurilor dimprejur. Dungi albe și negre pe cerul cenușiu; nemărate corturi de forme și mărimi variate și un gard de fier forjat cu multe încrăngături care încadă această lume fără culoare. Chiar și puținul pământ care se vede de afară este fie alb, fie negru, vopsit sau pudrat, ori supus vreunei scamatorii magice.

Dar nu e deschis. Nu încă.

În câteva ore toată lumea din oraș a auzit de el. Spre după-amiază vestea se răspândise cale de câteva orașe. Vorba transmisă din gură în gură este o metodă de informare mai eficientă decât cuvântul tipărit și semnele de exclamare de pe orice hârtie sau afiș. E o veste impresionantă și neobișnuită apariția din senin a unui circ misterios. Oamenii se miră de înălțimea uluitoare a celor mai semețe corturi. Se holbează la ceasul așezat în spatele

porților, pe care nimeni nu e în stare să-l descrie cum se cuvine.

Și panoul negru cu litere albe care atârnă chiar deasupra porților, cel pe care scrie:

*Se deschide în amurg
Se închide în zori*

„Ce fel de circ e deschis doar noaptea?“ se întreabă oamenii. Nimici nu știe răspunsul potrivit, dar când începe să se lase seara, o mulțime se adună în fața porților.

Te afli printre ei, firește. Curiozitatea s-a dovedit a fi mai puternică decât tine, aşa cum trebuie să fie orice curiozitate. Stai în lumina tot mai slabă a zilei, cu fularul înfășurat în jurul gâtului, să te apere de adierea răcoroasă a serii, așteptând să vezi cu ochii tăi ce fel de circ este acela care se deschide doar după apusul soarelui.

Casa de bilete clar vizibilă în spatele porților e închisă și ferecată. Dinspre corturi liniște, cu excepția foșnetului slab iscat când și când de vânt. Singura mișcare din interiorul circului este ceasul care ticăie odată cu trecerea minutelor, dacă o asemenea minunătie de sculptură poate fi numită ceas.

Circul pare abandonat și pustiu. Dar parcă simți, nu-i aşa, adieri de caramel purtate de vânticelul serii odată cu miroslul reavăn de frunziș tomnatec. O dulceață subtilă ce însوțește frigul.

Soarele dispare complet la orizont, iar lumina de amurg ce mai adastă pe cer se transformă în semiobscuritate. Oamenii din jur sunt tot mai neliniștiți din cauza așteptării, o mare de picioare mutate de colo colo, un murmur de renunțare la efort în căutarea unui loc călduț pentru

Erin Morgenstern

a petrece seara. Tu însuți te gândeai la plecare, când, dintr-o dată, se întâmplă.

Mai întâi e un sunet ca un păcănit. Abia dacă se aude prin vânt și conversație. Un zgomot slab, ca al unui ceainic în care apa stă să fierbă. Urmează lumina.

Pe deasupra corturilor încep să pâlpâie lumini mici, de parcă tot circul ar fi acoperit de un roi de licurici deosebit de luminoși. Mulțimea aflată în așteptare se potolește în timp ce urmărește spectacolul iluminării. Cineva din apropiere suspină. Un copilaș bate din palme bucuros nevoie mare.

Când toate corturile s-au aprins, scânteind pe cerul nopții, apare semnul.

Întinse pe deasupra porților, ascunse în bucle de fier, alte și alte lumini-licurici prind viață. Pocnesc în timp ce devin mai luminoase, unele dintre ele însuțite de o jerbă de scânteie albe strălucitoare și de cozi de fum. Oamenii aflați în imediata apropiere a porților se dau cățiva pași înapoi.

La început nu e decât un model oarecare de lumini. Dar pe măsură ce se aprind mai multe, devine clar că sunt așezate pe litere. Mai întâi se deslușește un C, urmat de alte litere. Un q, destul de neobișnuit, și mai mulți e. Când și ultimul becuș se aprinde pocnind, iar fumul și scânteile se risipesc, devine în sfârșit lizibil anunțul elaborat, incandescent. Înclinând capul spre stânga pentru a avea un unghi mai bun, vezi că scrie:

Le Cirque des Rêves

Cățiva din mulțime zâmbesc atoateștiutor, în timp ce alții pufnesc și privesc întrebător spre cei din jur. Un copil de lângă tine o trage pe maică-sa de mâncă, rugând-o să-i spună ce scrie.

— Circul Viselor, vine răspunsul.

Fetița zâmbește încântată.

Apoi porțile de fier se cutremură și se deschide aparent din proprie voință. Se deschid spre în afară, invitând multimea să intre.

Acum circul e deschis.

Acum poți să intri.

Partea I

PRIMORDIUM

Întregul *Cirque des Rêves* este format din serii de cercuri. Poate că este o recunoaștere a originii cuvântului „circ“, care provine din grecescul *kirkos*, care înseamnă „cerc“ sau „inel“. Sunt multe asemenea trimiteri la fenomenul circului în sens istoric, deși nu poate fi vorba de un circ tradițional. În loc de un singur cort cu arene în interiorul lui, acest circ cuprinde mulțimi de corturi ca niște piramide, unele mari și altele destul de mici. Sunt aşezate în interiorul unor cărări circulare, cuprinse în interiorul unui gard circular. Formând bucle continue.

— FRIEDRICK THIESSEN, 1892

Un visător este cineva care își găsește drumul doar în miez de noapte și a cărui pedeapsă este aceea că vede zorii înainte de restul lumii.

— OSCAR WILDE, 1888

Corespondență neașteptată

NEW YORK, FEBRUARIE 1873

Bărbatul cunoscut drept Prospero Magicianul primește destul de multă corespondență pe adresa teatrului, dar aceasta este primul plic care, fiindu-i adresat, conține biletul unui sinucigaș și este de asemenea primul care sosește prin cu un ac de paltonul unei fetițe de cinci ani.

Avocatul care o însoțește până la teatru refuză să dea explicații, în pofida protestelor directorului, și o abandonează cât de repede cu puțință, ridicând doar din umeri și ducând mâna la pălărie.

Directorul teatrului nu trebuie să citească ce scrie pe plic pentru a ști cui îi este destinat. Perechea de ochi strălucitori care îl fixează de sub o clăie castanie de bucle, răzvrătite, sunt versiunea în miniatură, larg deschisă, a ochilor magicianului.

O ia de mână în timp ce degetelele ei rămân inerte în ale lui. Fetița refuză să își scoată paltonul, deși în teatru e cald, scuturând neabătut capul când el o întreabă de ce.

Directorul o duce pe fetiță în biroul său, neștiind ce altceva ar putea să facă. Fetița se aşază cuminte pe un scaun incomod de sub șirul de afișe ale unor producții trecute, încorjuită de cutii cu bilete și chitanțe. Directorul îi aduce o ceașcă de ceai cu o bucată de zahăr în plus, dar ceaiul rămâne pe birou, neatins, și se răcește.

Fetița nu se mișcă, nu se foiește pe scaun. Stă perfect liniștită, cu mâinile încrucișate în poală. Privirea o ține în jos, atâtătă asupra ghetelor care nu-i ajung până la podea. Pe unul din bombeuri e o mică zdrelitură, dar șireturile sunt legate cu o fundă desăvârșită.

Plicul sigilat rămâne prinț de cel de-al doilea nasture de sus al paltonului până când sosește Prospero.

Îl aude încă înainte ca ușa să se deschidă, pașii lui grei reverberând în anticameră, cu totul altfel decât mersul directorului, care plecase și venise de mai multe ori, fără zgromot, ca o pisică.

— A sosit și un... pachet pentru dumneavoastră, domnule, spune directorul în timp ce deschide ușa, poftindu-l pe magician în biroul înghesuit, înainte de-a se retrage pentru a se ocupa de alte chestiuni ale teatrului, fără a avea nici cea mai mică dorință să asiste la întâlnirea ce urmează.

Magicianul scrutează încăperea – într-o mână ține un teanc de scrisori; capa neagră din catifea căptușită cu mătase izbitor de albă cade în falduri bogate de pe umerii lui – așteptând să găsească vreo cutie învelită în hârtie sau vreo ladă. Doar în clipa în care fata își ridică privirea uitându-se la el cu ochii lui, își dă seama la ce se refere directorul.

Reacția imediată a lui Prospero Magicianul la întâlnirea cu fiica lui se rezumă la o simplă exclamare:

— Asta-i bună!

Fetița își îndreaptă din nou atenția spre ghetuțe.

Magicianul închide ușa în urma lui, dă drumul scrișorilor pe birou lângă ceașca de ceai și o privește pe fată.

Îi smulge plicul de pe haină, lăsând acul să atârne de nasture.

Erin Morgenstern

În timp ce înscrișul de pe plic poartă numele lui de scenă și adresa teatrului, scrisoarea din interior i se adresează cu numele de botez, Hector Bowen.

Trece peste conținut, impactul emoțional dorit de autorul misivei dând completamente și definitiv gres. Se oprește asupra unicului fapt ce i se pare relevant: că fetița ce i-a fost lăsată în grija este, evident, fiica lui și că numele ei este Celia.

— Ar fi trebuit să-ți dea numele Miranda, îi spune cu un chicotit bărbatul zis Prospero Magicianul fetiței. Dar presupun că nu era suficient de deșteaptă ca să se gândească la asta.

Fetița ridică din nou privirea spre el. Ochii întunecați de sub bucle se îngusteză.

Ceașca de ceai de pe birou începe să vibreze. Suprafața calmă a lichidului se unduiște în timp ce crăpăturile se întind peste pereții glazurați ai micului vas, iar apoi totul se prăbușește în cioburi de porțelan înflorat. Ceaiul rece băltește în farfurioară și picură pe podea, lăsând urme lipicioase pe lemnul lustruit.

Zâmbetul magicianului dispare. Aruncă o privire spre birou, oftează, iar ceaiul vârsat începe să se scurgă înapoi. Bucățile crăpate și sparte se ridică de pe podea și se reașază în jurul lichidului, iar ceașca e din nou la locul ei, întreagă, vălătuci de aburi ridicându-se în aer.

Fata se uită întă la ceașcă, cu ochii larg deschiși.

Hector Bowen prinde fetișoara copilei cu mâna lui înmănușată, scrutându-i o clipă trăsăturile, apoi îi dă drumul, degetele lui lăsându-i urme lungi și roșii pe obrajii.

— S-ar putea să fii interesantă, spune el.

Fata nu răspunde.

dea alt nume, dar ea refuză să răspundă la altceva în afara de Celia.

*

CÂTEVA LUNI MAI TÂRZIU, în clipa în care a hotărât că fata e pregătită, magicianul scrie la rândul său o scrisoare. Nu pune nicio adresă, aceasta ajunge însă la destinație, de cealaltă parte a oceanului.

Un pariu între domni

LONDRA, OCTOMBRIE 1873

Astăzi are loc ultima reprezentație dintr-o serie extrem de limitată. Prospero Magicianul nu a mai onorat de mult timp scena londoneză, iar rezervările se fac pentru o singură săptămână de reprezentații, fără matinee.

Biletele, deși vândute la prețuri exorbitante, s-au epuizat rapid, teatrul este plin ochi, iar doamnele își țin evantaiele la îndemână, fluturându-le în dreptul decolteurilor pentru a alunga căldura care s-a instalat în sală în pofida frigului tomnatec de afară.

Într-un anumit moment al acelei seri, fiecare dintre aceste evantaie s-a transformat într-o pasare mică, până ce stoluri întregi încearcă să intre în aplauzele furtunoase. Când fiecare păsăruie se întoarce, așezându-se sub forma unui evantai frumos împăturit înapoi în poala stăpânei respective, aplauzele devin și mai puternice, deși unele dintre ele sunt prea uimite ca să mai bată din palme, răsunându-și cu mirare evantaiele din pene și mătase în mâini, nemaifiind defel preocupate de căldură.

Bărbatul în costum cenușiu care șade în loja stângă de lângă scenă nu aplaudă deloc. Nici la acesta și nici la vreun alt număr de magie de pe parcursul întregii seri. Îl urmărește pe bărbatul de pe scenă cu o privire sfredelitoare, care nu ezită nicio clipă în timpul reprezentației. Nu-și ridică nici măcar o dată mâinile înmănușate ca să bată din